

Výrazná většina ŠD/ŠK posuzuje dosahování výchovně-vzdělávacích cílů vlastním interním vyhodnocováním, pouze 11,4 % z nich se zajímá také o externí možnosti posouzení dosahovaných výstupů podle ŠVP. Žádným způsobem celkové dosahování výsledků vzdělávání v ŠD/ŠK neověřuje 10,8 % zařízení. Během vzdělávání byla inspekčními pracovníky hodnocena i kvalitativní úroveň poskytované zpětné vazby účastníkům k jejich pokroku ve vzdělávání. Kritériem hodnocení přitom nebyl konečný výsledek práce účastníků, ale proces osvojování si dovedností. Podle zjištění ČŠI byli účastníci zájmového vzdělávání vhodně motivováni k dosahování dobrých výsledků a v průběhu vzdělávání prokazovali žádoucí sociální a osobnostní kompetence a občanské postoje.

Vlastní činností ověřuje dosahování výchovně-vzdělávacích cílů 81,5 % středisek, 29,6 % z nich využívá i externího posouzení, a to zejména svou účastí na soutěžích a přehlídkách, část středisek vyvíjí aktivitu k získání zpětné vazby k vlastní činnosti na základě výměny zkušeností se zařízeními podobného typu. Pouze některá se věnují důsledné analýze zadáváním pravidelných anket účastníkům zájmového vzdělávání a případně (u nezletilých účastníků) i jejich zákonným zástupcům, což přispívá k inovaci vzdělávací nabídky. Téměř pětina SVČ však celkové dosahování vzdělávacích cílů neprověřuje žádným způsobem.

Střediska volného času, která získávají informace o kvalitativních posunech účastníků ve výsledcích zájmového vzdělávání, na ně zpravidla reagují vhodnými opatřeními. Důležitým aspektem vlastního hodnocení výsledků vzdělávání poskytovaného SVČ byla také úroveň prezentace výsledků zájmového vzdělávání v prostorách využívaných zařízením, na jeho webových stránkách, na veřejných místech i v regionálním tisku. Zlepšení v oblasti hodnocení pokroku vzhledem k individuálním možnostem každého účastníka a volby příhodných pedagogických postupů je však třeba u 14,8 % navštívených SVČ.

Ověřování dosahování stanovených výchovně-vzdělávacích cílů a jejich souladu s koncepcí subjektu se žádoucím způsobem nevěnovala čtvrtina SVČ a značná část ŠD/ŠK. S nedostatečným akcentem vedení těchto subjektů na evaluaci a kontrolní činnost souvisí riziko poskytování nekvalitního vzdělávání, u SVČ i s možným dopadem na snižování zájmu o nabízené aktivity.

TABULKA 109 | Způsoby vyhodnocování naplňování výchovně-vzdělávacích cílů – podíl zařízení (v %)

Způsob hodnocení	ŠD/ŠK	SVČ
Hodnocením verbálních výstupů jednotlivých účastníků	81,5	63,6
Hodnocením verbálních výstupů skupin účastníků	55,3	59,1
Hodnocením písemných výstupů jednotlivých účastníků	18,3	4,5
Hodnocením písemných výstupů skupin účastníků	11,3	18,2
Hodnocením praktických činností jednotlivých účastníků	81,7	72,7
Hodnocením praktických činností skupin účastníků	54,3	54,5
Hodnocením domácích prací účastníků	4,3	4,5
Hodnocením projektových výstupů účastníků	38,7	27,3
Jinými způsoby	1,7	13,6

Analýzu úspěšnosti účastníků za účelem zkvalitňování své vzdělávací nabídky efektivně neprovádělo 25,9 % SVČ. V hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k zaměření školních vzdělávacích programů ŠD/ŠK a SVČ je úspěšnost zařízení srovnatelná, v oblasti motivace účastníků k dosahování dobrých výsledků a projevů sociálních a osobnostních kompetencí a občanských hodnot jsou úspěšnější SVČ oproti ŠD/ŠK. Z navštívených středisek bylo v této oblasti hodnoceno 14,8 % výborně, v ŠD/ŠK dosáhlo této úrovně jen v 6,7 % případů. SVČ nejčastěji naplňování výchovně-vzdělávacích cílů vyhodnocuje ověřováním získaných praktických dovedností účastníků v průběhu vzdělávání, některá SVČ úspěšnost ve vzdělávání oceňují i vydáním osvědčení.

Kvalita poskytovaného zájmového vzdělávání ve ŠD/ŠK se pohybovala ve většině hodnocených zařízení na dobré úrovni. K tomuto stavu přispívá i skutečnost, že naplňování výchovně-vzdělávacích cílů je v zařízeních průběžně vyhodnocováno. Vyhodnocování je zpravidla verbálním hodnocením praktických činností buď u jednotlivých účastníků, nebo jejich skupin již v samotném v průběhu vzdělávání. K celkovému zhodnocení výsledků vzdělávání využívá ŠD/ŠK i projektové výstupy a úspěšnost účastníků v různých soutěžích, přehlídkách a olympiádách.

Kromě své pravidelné činnosti realizují ŠD/ŠK další formy zájmové činnosti. Základní školy zaštiťují vlastní projekty a akce společně se ŠD/ŠK, často ve spolupráci s dalšími organizacemi (obec, domovy pro seniory, knihovny, sportovní a kulturní organizace). Kvalitní nabídka různých forem zájmového vzdělávání bývá zajišťována prostřednictvím externích lektorů, nejčastěji ze spolupracujícího SVČ. K nejvíce využívaným aktivitám patří příležitostně tematicky zaměřené akce pro žáky/účastníky zájmového vzdělávání i jejich zákonné zástupce, které podporují společné plnohodnotné trávení volného času. Jedná se zpravidla o akce sportovní nebo kulturní (soutěže, jarmarky, besídky, tvořivé dílny, výlety). Kompetence u účastníků jsou také rozvíjeny návštěvami dopravního hřiště a výstav, účastí na besedách, sběrem druhotných surovin, charitativní činností. Naopak táborová činnost je pro školní družiny a kluby okrajovou